

Broj: 03-02-287/2017
Sarajevo, 12.05.2022. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 12-05-2022			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01-	02-	733	17

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- Predstavnički dom
gosp. Mirsad Zaimović, predsjedavajući

PREDMET: Izjašnjenje Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o amandmanima na Prijedlog zakona o porezu na dohodak

Poštovani,

U skladu sa članom IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije BiH, a u vezi sa odredbama člana 190. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20), u prilogu Vam dostavljam **Izjašnjenje o amandmanima na Prijedlog zakona o porezu na dohodak, koje su u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH podnijeli: Klub poslanica_ka Naše stranke (4 amandmana), Klub poslanika SDP (4 amandmana), Klub poslanika HDZ BiH – HNS (1 amandman), Irfan Čengić, poslanik (2 amandmana), Suad Kaknjo i Husein Rošić, poslanici (1 amandman), Odbor za ekonomsku i finansijsku politiku Predstavničkog doma (1 amandman), Albin Muslić, poslanik (3 amandmana), a koje je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine utvrdila na 314. sjednici, održanoj 12.05.2022. godine.**

Izjašnjenje se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu na bosanskom jeziku

**Cc: Federalno ministarstvo finansija -
Federalno ministarstvo financija
gđa Jelka Milićević, ministar**

GOVERNMENT

Na osnovu člana 73. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), a u vezi sa odredbama člana 190. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20), nakon razmatranja amandmana na Prijedlog zakona o porezu na dohodak, koje su u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH podnijeli: Klub poslanica_ka Naše stranke (4 amandmana), Klub poslanika SDP (4 amandmana), Klub poslanika HDZ BiH – HNS (1 amandman), Irfan Čengić, poslanik (2 amandmana), Suad Kaknjo i Husein Rošić, poslanici (1 amandman), Odbor za ekonomsku i finansijsku politiku Predstavničkog doma (1 amandman), Albin Muslić (3 amandmana), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je na 314. sjednici, održanoj 12.05.2022. godine, utvrdila sljedeće

IZJAŠNENJE

o amandmanima na Prijedlog zakona o porezu na dohodak, koje je podnio Klub poslanica_ka Naše stranke u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH

AMANDMAN I

U članu 45. stav (1) mijenja se i glasi:

„Osnovica poreza na dohodak od povremenih slobodnih aktivnosti predstavlja ostvareni prihod umanjen za rashode koji iznose 30% od prihoda ostvarenog po tom osnovu.“

IZJAŠNENJE

Amandman se ne prihvata

Obrazloženje

Vlada Federacije BiH je na 244. sjednici, održanoj 19.11.2020. godine, prihvatila identičan amandman Kluba poslanica_ka Naše stranke u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH, dostavljen aktom broj: 01-02-732, 733/17 od 14.10.2020. godine, a Izjašnjenje Vlade Federacije BiH, V. broj: 1617/2020 od 19.11.2020. godine, dostavljeno je Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH pod brojem: 03-02-287/2017 od 19.11.2020. godine.

AMANDMAN II

U članu 46. u stavu (6) riječi: „pet dana“ zamjenjuju se riječima: „dvadeset dana“

IZJAŠNENJE

Amandman se ne prihvata

Obrazloženje

Stavom (6) člana 46. Prijedloga zakona uređuje se obaveza primaoca dohotka od nesamostalnog rada da u roku od 5 dana od dana uplate dohotka iz inostranstva, izvrši obračun i uplatu poreza na dohodak. Amandmanom se predlaže da se period sa 5 dana produži na 20 dana, s obrazloženjem da je potreban period da se prikupi dokumentacija i da se uplate vrše unaprijed, prije obavljenog posla. Naime, sam obračun poreza će se detaljnije urediti pravilnikom, a način uplate poreza je već identifikovan u postojećem Pravilniku o načinu uplate, pripadnosti i raspodjele javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, stoga za uplatu i obračun poreza nije potrebna dokumentacija. Dokumentacija će biti potrebna kod Godišnje prijave prema članu 62. stav (6) Prijedloga zakona koje će se dostavljati Poreznoj upravi, do 31.03. tekuće za prethodnu godinu na način koji se urediti pravilnikom. Porezni obveznik će imati minimalno 3 mjeseca, a maksimum 15 mjeseci da prikupi dokumentaciju koju dostavlja uz Godišnju prijavu.

AMANDMAN III

U članu 48. stav (1) mijenja se i glasi:

„(1) Poreznim obveznicima iz člana 3. stav (1) i stav (2) tačka a) ovog zakona i fizičkim licima koja se bave povremenim slobodnim aktivnostima, a nisu registrovana ukupan iznos ostvarenog dohotka umanjuje se za godišnji lični odbitak u visini od 8.400,00 KM za porezni period za koji postoji obaveza plaćanja poreza na način propisan ovim članom. Ukoliko je porezni period kraći od kalendarske godine, lični odbitak se računa srazmjerno za svaki mjesec u kojem je ostvaren dohodak.“

IZJAŠNJENJE

Amandman se ne prihvata

Obrazloženje

Predloženim amandmanom se umanjuje godišnji lični odbitak sa 9.600 KM na 8.400 KM i pravo na lični odbitak se dodjeljuje i licima koja se bave povremenim slobodnim aktivnostima, uz obrazloženje da i freelanceri imaju obavezu plaćanja poreza te trebaju imati i pravo na lični odbitak. Naime, lični odbitak kroz Prijedlog zakona dodijeljen je dohotku iz nesamostalnog i samostalnog rada s razlogom zaštite niskih primanja, kao i indirektni poticaj da se sve privredne aktivnosti registriraju u svrhu sprečavanja razvoja sive ekonomije.

Kako su freelanceri (slobodni/neovisni profesionalci) samozaposlena lica koja sama organiziraju svoje poslovanje, pronalaze klijente i za njih odrađuju poslove za koje imaju potrebne vještine i znanja, te za isto budu plaćane, isti imaju mogućnost registrirati svoje poslovne/privredne aktivnosti prema odredbama Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 75/21) kao osnovno, dodatno i dopunsko zanimanje, pri čemu ulaze u kategoriju dohotka od samostalnog rada i stižu pravo na lični odbitak. Odredbama Zakona o obrtu i srodnim djelatnostima omogućeno je i sezonsko obavljanje djelatnosti najduže devet (9) mjeseci unutar jedne kalendarske godine.

S druge strane, oni freelanceri koji obavljaju poslovnu/privrednu djelatnosti, bez registracije te djelatnosti, predstavljaju dio sive ekonomije. Slijedom navedenog, svako dodjeljivanje poticaja (ili ličnog odbitka) licima-freelanceri značilo bi poticanje razvoja sive ekonomije, koji treba smanjivati, a ne poticati.

AMANDMAN IV

U članu 48. stav (2) se briše.

IZJAŠNJENJE

Amandman se ne prihvata

Obrazloženje

Predloženim amandmanom se briše odredba koja uređuje dodjeljivanje ličnog odbitka dohotku iz nesamostalnog i samostalnog rada, i ovaj amandman je veza za amandman III, gdje je ujedno i dato obrazloženje za ovaj amandman IV.

IZJAŠNJENJE
o amandmanima na Prijedlog zakona o porezu na dohodak, koje je podnio Klub poslanika SDP u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH

AMANDMAN I

U članu 8.stav (1) mijenja se i glasi:

k) mjesečni prihodi u iznosu do 600 KM na osnovu stipendija učenika i studenata na redovnom školovanju, uključujući i sportske stipendije.

U članu 8. stav (2) mijenja se i glasi:

d) godišnji prihodi u iznosu do 7.200,00 KM na ime stipendija i/ili školarine (upisnine) učenika i studenata na redovnom školovanju, uključujući i sportske stipendije.

e) mjesečne naknade u iznosu do 300,00 KM na ime troškova prakse i obrazovanja učenika i studenata na redovnom školovanju.

f) naknade troškova volontiranja u mjesečnom iznosu do 200,00 KM koju ostvaruje volonter, u skladu sa zakonom koji uređuje tu oblast.

g) naknade u slučaju smrti zaposlenog, člana njegove porodice ili penzionisanog radnika, pomoći u slučaju teške invalidnosti, bolesti zaposlenog.

i) naknade štete posljedica nesreće prema odluci suda ili nagodbi u toku sudskog/vansudskog postupka.

l) otpremnina koja se daje zaposlenom

s) godišnje naknade na ime socijalne pomoći koja se isplaćuju iz sredstava članarine članovima radničkih sindikata ili udruženja penzionera.

IZJAŠNJENJE
Amandman se ne prihvata
Obrazloženje

Predloženim amandmanom se mijenja visina neoporezivih naknada koje se isplaćuju na ime stipendija, prakse i obrazovanja, volontiranja. Iznosi naknada navedenih u Prijedlogu zakona o porezu na dohodak su usaglašeni sa stvarnim troškovima koji se isplaćuju učenicima i studentima u redovnom školovanju, odnosno na praksi i volontiranju, i što predstavlja realne troškove, vodeći računa da nisu veći od minimalnih primanja oporezivog dohotka.

S druge strane, u predloženom amandmanu briše se ograničenje praga oporezivanja kod naknada kao što su naknade u slučaju smrti zaposlenog, člana njegove porodice ili penzionisanog radnika, pomoći u slučaju teške invalidnosti, bolesti zaposlenog, naknade štete zbog posljedica nesreće prema odluci suda ili nagodbi u toku sudskog/vansudskog postupka, otpremnina koja se daje zaposlenom, naknade na ime socijalne pomoći koja se isplaćuje iz sredstava članarine članovima radničkih sindikata ili udruženja penzionera.

Istovremeno skrećemo pažnju da se sve navedene naknade koristi za finansiranje sive ekonomije, te se sa ograničavanjem visine sprečavaju zloupotrebe isplata na pomenutom osnovu. Pored toga, pravo sticanja ovih naknada nije propisano, već je nasljedstvo prethodnog socijalističkog sistema koji su se uređivali posebnim propisima, a što sada nije slučaj.

AMANDMAN II

Član 12 mijenja se i glasi:

Porez na dohodak plaća se po stopi od:

- a) 5 % na razliku mjesečne osnovice poreza na dohodak od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM, odnosno godišnju osnovicu 12.000,00 KM do 24.000,00 KM
- b) 10% na razliku mjesečne osnovice poreza na dohodak od 2.000,00 KM do 3.000,00 KM, odnosno godišnju osnovicu 24.000,00 KM do 36.000,00 KM
- c) 15% razliku mjesečne osnovice poreza na dohodak od 3.000,00 KM do 4.000,00 KM, odnosno godišnju osnovicu 36.000,00 KM do 48.000,00 KM
- d) 20% razliku mjesečne osnovice poreza na dohodak preko 4.000,00 KM, odnosno godišnju osnovicu preko 48.000,00 KM

IZJAŠNENJE

Amandman se ne prihvata

Obrazloženje

Obzirom da se predloženim amandmanom mijenja amandman II Vlade Federacije Bosne i Hercegovine koji je uredio stope poreza na dohodak od 10% i 13%, ukazujemo da je amandmanom IX Vlade Federacije BiH uveden lični odbitak od 800 KM mjesečno odnosno 9.600 KM godišnje, što je značajno za sagledavanje utjecaja predloženog amandmana.

Uvažavanjem ovako predložene politike oporezivanja, oporezivao bi se samo dohodak iznad 1.800 KM po predloženoj stopi 5% poreza (plaća se umanjuje za lični odbitak i za predloženi prag od npr. 1.000 KM), a prema mikro podacima, plaću iznad 2.500 KM ima svega 2% poreznih obveznika, koji će prema predloženom biti oporezovani s stopom od 10%. Politika oporezivanja bi se bazirala na neplaćanju poreza koja će imati za posljedicu umanjene prikupljenih prihoda od ovog poreza u budžete kantona i općina, obzirom da je ovaj porez isključivo njihov prihod. Ugrozili bi se budžeti na strani 10 kantona i svih općina jer bi se smanjili ukupni prihodi između 80% – 90% u zavisnosti od budžeta.

S druge strane, implementacija progresivnog oporezivanja dohotka na predloženi način zahtijeva veće administrativne troškove nadzornom organu Poreznoj upravi Federacije Bosne i Hercegovine iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, kao i svim poslodavcima/poreznim agentima jer moraju kupovati nove računovodstvene softvere te ne postoji mogućnost prilagođavanja postojećih što nije slučaj sa prijedlogom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. Pored toga, period potreban za implementaciju progresivnog oporezivanja i za nadzorni organ i za porezne obveznike je duži od jedne godine, a prema prijedlogu Zakona isti stupa na snagu 1.1.2023. godine.

AMANDMAN III

U članu 17. stav (1) pod c) i f) briše se.

IZJAŠNENJE

Amandman se ne prihvata

Obrazloženje

Predloženim amandmanom se isključuje iz porezne osnovice oporezivanja naknada na ime toplog obroka koje se isplaćuju, regresa za godišnji odmor i ostalih naknada koje poslodavac daje zaposleniku.

Porezna reforma primarno je usmjerena na smanjenje fiskalnog opterećenja rada kroz smanjenje zbirne stope doprinosa za 9% sa sadašnje stope od 41,5% na 32,5%, koje nije bilo moguće provesti bez proširenja osnovice za obračun poreza na dohodak uključivanjem

u osnovicu ranije neoporezivih naknada (topli obrok, prijevoz, regres i dr.) i drugih izuzetih prihoda fizičkih lica.

AMANDMAN IV

Član 48 stav (1) mijenja se i glasi:

(1) Poreznim obveznicima iz člana 3. stav (1) i stav (2) tačka a) ovog zakona ukupan iznos ostvarenog dohodka umanjuje se za godišnji lični odbitak u visini od 12.000,00 KM za porezni period obaveza plaćanja poreza na način propisan ovim članom. Ukoliko je porezni period kraći od kalendarske godine, lični odbitak se računa srazmjerno za svaki mjesec u kojem je ostvaren dohodak.

IZJAŠNJENJE

Amandman se ne prihvata

Obrazloženje

Predloženim amandmanom se vrši izmjena ličnog odbitka na mjesečnom nivou sa predloženih 800,00 KM na 1.000 KM kao stavka u izračunu ukupnog dohotka. Naime intencija ličnog odbitka kod dohotka od nesamostalnog i samostalnog rada jeste zaštita niskih plaća, a koji se kod izračuna reflektuje kao nulta stopa poreza na dohodak do 800 KM odnosno predloženih 1.000 KM.

Uvećanje ličnog odbitka sa 800 KM na 1.000 KM imat će za posljedicu umanjene prikupljenih prihoda od ovog poreza u budžete kantona i općina, obzirom da je ovaj porez isključivo njihov prihod. Ugrozili bi se budžeti na strani 10 kantona i svih općina jer bi se smanjili ukupni prihodi između 26,3% – 37,51% u ovisnosti od budžeta, što u apsolutnim iznosima je projiciranih između 83 mil. KM do 120 mil. KM.

IZJAŠNJENJE

o Amandmanu na Prijedlog zakona o porezu na dohodak, kojeg je podnio Klub poslanika HDZ BiH - HNS u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH

AMANDMAN

Član 32.

- stav (4), prijedloga Zakona porezu na dohodak se mijenja na način da se iza tačke briše rečenica koja glasi „Otuđenjem nekretnine smatra se i prijenos bez naknade (poklon, nasljeđe i sl.) ukoliko nije takav prijenos plaćen porez na poklon (nasljeđe) ili nije oslobođen od plaćanja poreza na poklon (nasljeđe) po propisima kantona;

Te se navedena rečenica zamjenjuje rečenicom, koja glasi:

„Izuzetno u smislu ovog Zakona, otuđenjem nekretnina smatra se i prijenos nepokretne imovine bez naknade (poklon i sl.) ukoliko se na takav prijenos ne plaća porez na osnovu drugih federalnih ili kantonalnih propisa.“

- Stav (5), briše se rečenica koja glasi: „Ne smatra se prihodom od imovine, prihod ostvaren prodajom nekretnina koje su do otuđenja služile za stanovanje poreznog obveznika, kao ni dohodak ostvaren otuđenjem nekretnina nakon pet godina od dana stjecanja tih nekretnina“.

Te se zamjenjuje novom rečenicom, koja glasi:

„Ne smatra se prihodom od imovine, prihod ostvaren prodajom nekretnina koje su do otuđenja služile za stanovanje poreznog obveznika, kao ni dohodak ostvaren otuđenjem nekretnina nakon tri godine od dana stjecanja tih nekretnina“.

IZJAŠNENJE
Amandman se ne prihvata
Obrazloženje

Predloženi amandman nije nomotehnički uređen u skladu sa Pravilima i postupcima za izradu zakona i drugih propisa Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 71/14), što prouzrokuje pravnu nesigurnost, jer ista ovisi o pravilnoj izradi pravnih akata, ali i o jasnoći, dorečenosti te preciznosti u njima sadržanih pojmova i izričaja.

Uzimajući u obzir intenciju i obrazloženja uz amandman ukazujemo da uvaženi predlagač vrši samo preformuliranje stava (4) jer je po njegovom razumijevanju propisano oporezivanje naslijeđa nekretnina. Naime, oporezivanja poklona i naslijeđa je propisano kantonalnim propisima, i ovim propisima je uređeno ko plaća ove poreze i ko je oslobođen od plaćanja. Stoga je u članu 32. stav (4) Zakona isključeno uključivanje ovog dohotka, koji je ili oslobođen od plaćanja prema kantonalnom zakonu, ili će prema kantonalnom zakonu platiti porez. U oba ova slučaja, nema plaćanja poreza na dohodak.

Npr. Zakonom o porezima Hercegovačko-Neretvanskog kantona ("Sl. novine Hercegovačko-neretvanskog kantona", br. 2/2009 i 3/2009 - ispr.) je uređen porez na naslijeđe od 10% (pokretnosti) i 5% (nepokretnosti) s tim da su *posebno uređena oslobađanje od poreza „(a) Lice koje spada u krug zakonskih nasljednika u skladu sa Zakonom o nasljeđivanju, b) nasljednik koji nasljeđuje poljoprivredno zemljište, kome je poljoprivreda osnovno zanimanje, c) Država Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Kanton, Grad, općina, njihova tijela, organizacije i institucije, vjerska institucija i humanitarna organizacija. Porez na poklone ne plaća: a) srodnici u pravoj liniji, braćni drug, braća i sestre, b) Država Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Kanton, Grad, općina, njihova tijela, organizacije i institucije, vjerska institucija i humanitarna organizacija.“*

Pored toga skrećemo pažnju da je u članu 2 stav (1) Prijedloga zakona jasno navedeno da se u smislu ovog zakona primjenjuje značenje pojmova koji su definirani u drugim zakonima i propisima u Federaciji i Bosni i Hercegovini, što znači da će se po pitanju nasljedstva koristiti pojmovi iz Zakona o nasljeđivanju u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 80/2014 i 32/2019 - odluka US).

IZJAŠNENJE
o amandmanima na Prijedlog zakona o porezu na dohodak, koje je podnio Irfan Čengić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH

AMANDMAN I

U članu 2. stav (2) Prijedlogu Zakona o porezu na dohodak a dodaje se tačka l) koja glasi:
"l) "Pravno lice u sportu" su sportski klubovi kao udruženja građana i privredna društva, sportsko društvo, sportski savez u određenom sportu, sportski klub lica s invaliditetom (amaterski i profesionalni), sportsko društvo lica s invaliditetom, sportski savez invalidnih lica u određenom sportu, Olimpijski komitet Bosne i Hercegovine, Paraolimpijski komitet Bosne i Hercegovine, ustanove i institucije u oblasti sporta, međunarodne sportske organizacije."

IZJAŠNENJE
Amandman se ne prihvata
Obrazloženje

Uzimajući u obzir da je u obrazloženju amandmana navedeno da se predlaže definiranje u svrhu jasnoće, i da je definicija preuzeta iz Zakona o sportu u BiH, skrećemo pažnju da je u članu 2 stav (1) Prijedloga zakona jasno navedeno da se u smislu ovog zakona primjenjuje značenje pojmova koji su definirani u drugim zakonima i propisima u Federaciji i Bosni i Hercegovini, što znači da će se po pitanju sporta koristiti pojmovi iz Zakona o sportu u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj: 27/08), te da nije potrebno posebno definirati sve pojmove.

AMANDMAN II

U članu 42. Prijedlogu Zakona o porezu na dohodak mijenja se stav (2) i sada glasi:
"(2) Prihodi sportista i sportskih stručnjaka iz stava (1) tačka a) ovog člana smatraju se prihodi koje ostvare profesionalni sportisti, sportisti amateri, sportski stručnjaci i stručnjaci u sportu od pravnog lica u sportu ili privrednih društava koja su registrovana za sportske djelatnosti i posredovanje u sportu, koja nemaju karakter prihoda od nesamostalnog i samostalnog rada u smislu ovog zakona."

IZJAŠNENJE

Amandman se ne prihvata

Obrazloženje

Uzimajući u obzir da je u obrazloženju amandmana navedeno da se predlaže definiranje u svrhu jasnoće, i da je definicija preuzeta iz Zakona o sportu u BiH, skrećemo pažnju da je u članu 2 stav (1) Prijedloga zakona jasno navedeno da se u smislu ovog zakona primjenjuje značenje pojmova koji su definirani u drugim zakonima i propisima u Federaciji i Bosni i Hercegovini, što znači da će se po pitanju sporta koristiti pojmovi iz Zakona o sportu u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj: 27/08), te da nije potrebno posebno definirati sve pojmove.

IZJAŠNENJE

o Amandmanu na Prijedlog zakona o porezu na dohodak, kojeg su podnijeli Suad Kaknjo i Husein Rošić, poslanici u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH

AMANDMAN

U članu 48. stav (1) Zakona o porezu na dohodak umjesto iznosa 9.600,00 KM mijenja se i glasi 12.000,00 KM.

IZJAŠNENJE

Amandman se ne prihvata

Obrazloženje

Predloženim amandmanom se vrši izmjena ličnog odbitka na mjesečnom nivou sa predloženih 800,00 KM na 1.000 KM kao stavka u izračunu ukupnog dohotka. Naime intencija ličnog odbitka kod dohotka od nesamostalnog i samostalnog rada jeste zaštita niskih plaća, a koji se kod izračuna reflektuje kao nulta stopa poreza na dohodak do 800 KM odnosno predloženih 1.000 KM.

Uvećanje ličnog odbitka sa 800 KM na 1.000 KM imat će za posljedicu umanjenje prikupljenih prihoda od ovog poreza u budžete kantona i općina, s obzirom da je ovaj porez isključivo njihov prihod. Ugrozili bi se budžeti na strani 10 kantona i svih općina jer bi se smanjili ukupni prihodi između 26,3% – 37,51% u zavisnosti od budžeta, što je u apsolutnim iznosima projiciranih između 83 mil. KM do 120 mil. KM.

Također, predloženi amandman nije nomotehnički uređen u skladu sa Pravilima i postupcima za izradu zakona i drugih propisa Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 71/14).

IZJAŠNJENJE

o Amandmanu na Prijedlog zakona o porezu na dohodak, kojeg je podnio Odbor za ekonomsku i finansijsku politiku Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH

AMANDMAN

U članu 78. Zakona o porezu na dohodak kojim se regulira stupanje na snagu i primjena Zakona, datum 01.01.2020. godine mijenja se i glasi: 01.01.2023. godine

IZJAŠNJENJE

Amandman se ne prihvata

Obrazloženje

Uzimajući u obzir intenciju amandmana da se zakon primjenjuje od 01.01.2023. godine kao i obrazloženje dostavljeno uz ovaj amandman koji je materijalno potpuno opravdan, međutim sam amandman nije nomotehnički uređen u skladu sa Pravilima i postupcima za izradu zakona i drugih propisa Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 71/14), što može prouzrokovati pravnu nesigurnost, jer ista ovisi o pravilnoj izradi pravnih akata, ali i o jasnoći, dorečenosti te preciznosti u njima sadržanih pojmova i izričaja.

Stoga će Vlada Federacije BiH uputiti amandman kojim uređuje primjenu ovog zakona od 01.01.2023. godine.

IZJAŠNJENJE

o amandmanima na Prijedlog zakona o porezu na dohodak, koje je podnio Albin Muslić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH

AMANDMAN I

U članu 17. stavu (2) dio teksta „sa ili bez zasnivanja radnog odnosa“ se briše.

IZJAŠNJENJE

Amandman se ne prihvata

Obrazloženje

Prijedlogom zakona o porezu na dohodak uređuje se oporezivanja svih prihoda koje fizičko lice može ostvariti. Vrste i pravo na te prihode propisuju se i utvrđuju drugim zakonima i propisima. Tako su npr. Zakonom o radu („Službene novine Federacije BiH“, br. 26/16 i 89/18) propisani instituti ugovora o radu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima, dok se porezni tretman prihoda ostvarenim takvim angažmanima uređuje Zakonom o porezu na dohodak. Na osnovu zaključenog ugovora o radu zasniva se radni odnos, što nije slučaj kada se zaključuje ugovor o privremenim i povremenim poslovima. Intencija odredbe člana 17. stav (2) Prijedloga zakona o porezu na dohodak i dijela teksta: „sa ili bez zasnivanja radnog odnosa“ jeste obuhvat angažmana koji imaju obilježja nesamostalnog rada (isti rad) bez obzira na oblik i način isplate ili osnov za isplatu. U tom smislu navedenom odredbom, a ni Zakonom o porezu na dohodak, se ni na koji način ne onemogućava utvrđivanje bilo kojeg oblika privremenog i povremenog angažmana kako se navodi u obrazloženju amandmana, te se iz razloga pogrešnog shvatanja odredbe člana 17. stav (2) Prijedloga zakona o porezu na dohodak, ne može prihvatiti ovaj amandman.

AMANDMAN II

U članu 17. stavu (2) tačka (e) se briše.

IZJAŠNENJE **Amandman se ne prihvata** **Obrazloženje**

Odredbom člana 17. stav (2) tačka e) taksativno su navedene naknade nastavnog, profesorskog, istraživačkog osoblja na univerzitetima, fakultetima i visokoškolskim ustanovama koje im se isplaćuju za rad u tim ustanovama, kao jedni od prihoda od nesamostalnog rada, u svrhu detektiranja ovih prihoda radi jasnije i transparente primjene međunarodnih ugovora i konvencija koje je Bosna i Hercegovina potpisala, a kojima se utvrđuje pravo države ugovornice na oporezivanje. S druge strane, transparentnim pristupom otklanja se mogućnost nedorečenosti i štiti pravna sigurnost Zakona. Argumenti predlagača ovog amandmana proizlaze iz pogrešnog shvatanja odredbe člana 17. stav (2) Prijedloga zakona o porezu na dohodak, kao što je obrazloženo u prethodnom amandmanu. Stoga i predlagač navodi da će se onemogućavati bilo koji oblik privremenog i povremenog angažmana za sve poslove iz domene ekspertnog, stručnog i konsultantskog rada, te da se derogira i onemogućava primjena niza odredbi Zakona o obligacionim odnosima, što ukazuje na pogrešno shvatanje odredbe člana 17. stav (2) Prijedloga zakona o porezu na dohodak, posebno iz razloga jer ista sadrži dio teksta na kraju koji glasi: „osim ako je ovim zakonom drukčije uređeno“.

S tim u vezi, članom 42. stav (1) tačka b) Prijedloga zakona o porezu na dohodak propisani su *Prihodi od povremenih slobodnih aktivnosti* koji spadaju u kategoriju *Ostali prihodi*, a kojima se u skladu sa članom 43. stav (1) Prijedloga zakona o porezu na dohodak smatraju svi prihodi koje fizičko lice ostvari radom, bez zasnivanja radnog odnosa sa poslodavcem, a kojim se bavi kao slobodnim aktivnostima s ciljem ostvarenja dohotka, a da nije samostalni poduzetnik. Prema stavu (2) istog člana slobodnim aktivnostima smatraju se nezavisna naučna, umjetnička, književna, konsultantska, istraživačka, kreativna, nastavna ili obrazovna aktivnost, uključujući aktivnosti revizora, savjetnika, novinara, računovođa, inženjera, arhitekata, geodeta, prevodilaca, dizajnera, programera, organizatora, sudskih vještaka, aktuara, ovlaštenih procjenjivača, trgovačkih putnika, akvizitera, aktivnost članova skupština, nadzornih odbora, upravnih odbora, odbora za reviziju, stečajnih upravitelja, delegata i druge slične aktivnosti. Navedene slobodne aktivnosti realizuju se bez zasnivanja radnog odnosa sa poslodavcem, a na osnovu Zakona o obligacionim odnosima, Zakona o autorskim i srodnim pravima, te Zakona o radu za obavljanje privremenih i povremenih poslova. Stoga navodi o uskraćivanju instrumenta „privremenih i povremenih poslova“, te ugovora o djelu i ugovora o autorskom djelu nisu tačni, zbog čega se navedeni amandman ne prihvata.

Posebno naglašavamo da se Prijedlogom zakona o porezu na dohodak uređuje način utvrđivanja, plaćanja i prijave poreza na dohodak fizičkih lica u Federaciji Bosne i Hercegovine, dok su vrste doprinosa i stope za obračun, obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja doprinosa, obveznik plaćanja doprinosa, osnovice za obračun i način njihova utvrđivanja predmetom uređenja Prijedloga zakona o doprinosima.

AMANDMAN III

U članu 19. stavu (2) dodati sljedeće tačke:

- d) prihodi ostvareni od djelatnost naučnika, književnika, izumitelja i druge slične djelatnosti;
- e) prihodi ostvareni od predavačke djelatnost, odgojne djelatnost i druge slične djelatnosti;
- f) prihodi ostvareni od djelatnost novinara, umjetnika i sportista;

Tačka d) postaje tačka g).

IZJAŠNENJE Amandman se ne prihvata Obrazloženje

Prijedlogom zakona o porezu na dohodak obuhvat prihoda od samostalnog rada zasnovan je na registraciji tog samostalnog rada. Kako u važećem Zakonu o porezu na dohodak („Službene novine FBiH“ br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13) lista samostalnih djelatnosti koje se smatraju slobodnim zanimanjima nije konačna, niti sveobuhvatna, Prijedlogom zakona o porezu na dohodak nastojale su se obuhvatiti sve takve djelatnosti, odnosno profesionalna zanimanja za čije je obavljanje potrebna saglasnost ili odobrenje nadležnog organa. Za samostalne djelatnosti profesionalnih zanimanja koje su pobrojane u predmetnom amandmanu nije potrebna registracija i saglasnost nadležnog organa. Stoga se pogrešno zaključuje da je naučnicima, književnicima, izumiteljima, predavačima, odgajateljima, novinarima, umjetnicima i sportistima onemogućeno ostvarivanje prihoda od samostalne djelatnosti, odnosno samoobavljanje (trajno ili povremeno) samostalne djelatnosti. Odredba člana 19. stav (1) Prijedloga zakona o porezu na dohodak jasno propisuje da se prihodima od samostalnog rada smatraju svi prihodi koje fizičko lice ostvari samostalnim obavljanjem djelatnosti kojom se bavi kao osnovnim, dopunskim ili dodatnim zanimanjem s ciljem ostvarenja dohotka, dok su s druge strane članom 43. Prijedloga zakona o porezu na dohodak propisani prihodi od povremenih slobodnih aktivnosti ostvareni povremenim obavljanjem navedenih profesionalnih zanimanja, bez zasnivanja radnog odnosa.

V. broj: ~~669~~ 12022
12.05.2022. godine
Sarajevo

PREMIJER

Fadil Novalić